



תוכן עניינים

2.....	טיוטת תקנות
2.....	א. שם התקנות המוצעות
2.....	ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן
3.....	ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:
4.....	תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (מחזור עסקאות חליפי), התשפ"ד-2023
4.....	1. הגדרות
5.....	2. מחזור עסקאות חליפי קובע לעניין תקופת הבסיס
5.....	3. מחזור העסקאות בתקופת הזכאות של עוסק עצמאי הזכאי לדמי לידה או מענק מילואים
5.....	דברי הסבר

טיוטת תקנות

א. שם התקנות המוצעות

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (מחזור עסקאות חליפי), התשפ"ד-2023

ב. מטרת התקנות המוצעות והצורך בהן

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023. במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן – **חוק מס רכוש**), ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה סיוע לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם.

עצם הזכאות של הניזוקים לפיצוי וגובה הפיצוי שלו הם זכאים, מושפעים משיעור ירידת המחזורים של הניזוק. כך, ככל שהפגיעה בעסק הייתה גדולה יותר ושיעור ירידת המחזורים היה יותר גבוה, הניזוק זכאי לפיצוי מוגדל. המנגנון שנקבע בחוק יוצר קושי במקרים שבהם מחזורי העסקאות של עוסקים היו נמוכים בתקופת הבסיס בשל שירות במילואים או בשל תקופת לידה והורות, מכיוון שמחזורי העסקאות בחודשים אלה לא משקפים את מחזורי העסקאות הרגילים של אותם עוסקים. לפיכך, ייתכן שמנגנון החישוב הרגיל, לא יראה ירידה במחזורי העסקאות בשל הפעולות המלחמתיות במסגרת "חרבות ברזל", על אף שמבחינה מהותית הכנסתם של אותם עוסקים נפגעה כתוצאה מהפעולות המלחמתיות בשיעור העולה על סף הזכאות שנקבע בחוק, והם אמורים להיות זכאים למענק הסיוע. יצוין כי מדובר באוכלוסיות אשר הטיפול בהן בשל ירידה בהיקף פעילותן בנסיבות אלה, מוכר ומוסדר.

סעיף 38(ב) לחוק מס רכוש מסמך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע דרך אחרת לקביעת מחזור העסקאות לעניין עוסק שהייתה לו פעילות מופחתת בשל שירות מילואים או לעניין עוסקת עצמאית שהייתה לה פעילות מופחתת בשל תקופת לידה והורות. מוצע לקבוע בתקנות הוראות לגבי אופן ביצוע החישוב לעוסקים כאמור.

מוצע לקבוע כי תקופת הבסיס לאותם עוסקים תחושב באופן הבא:

לעניין עוסקת עצמאית שהייתה לה בתקופת הבסיס פעילות מופחתת בחודש שנלקח בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות, שבו לא עבדה שבעה ימים או יותר בשל אחת העילות המנויות בסעיף 6 או 7 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954¹, מוצע לקבוע שיחושב מחזור העסקאות בתקופת הבסיס לפי ממוצע המחזורים בחודשים שבתקופה של 12 חודשים רצופים הקודמים לחודש הראשון שבו היה לה חודש של פעילות מופחתת, או בתקופת פעילותה של העוסקת בשנים עשר החודשים הקודמים לאוקטובר 2023 למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם הייתה לה פעילות מופחתת כאמור.

לעניין עוסק עצמאי שהייתה לו פעילות מופחתת בחודש בתקופה שנלקחת בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס שבה לא עבד שבעה ימים או יותר בשל ימי שירות מילואים לפי

¹ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התשע"ט, עמ' 142.

חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008², מוצע לקבוע כי יחושב מחזור העסקאות בתקופת הבסיס לפי ממוצע המחזורים בתקופת פעילותו בשנים עשר החודשים הקודמים לאוקטובר 2023, למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם שירת במילואים כאמור.

בנוסף, במקרים בהם העוסק נמצא במהלך תקופת הזכאות (חודשים אוקטובר או נובמבר 2023) בתקופת לידה והורות או שמירת הריון או בשירות מילואים, המזכים אותו בתגמולים מביטוח לאומי, הדבר עשוי ליצור עיוות בחישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות. זאת שכן, תגמולים כאמור אינם נחשבים כחלק ממחזור העסקאות של העוסק, ולכן ייתכן ששיעור הירידה במחזור העסקאות שייווצר לו, אינו משקף את הפגיעה הכלכלית האמיתית של הניזוק, מכיוון שכספי התגמולים כבר פיצו אותו על הירידה שנגרמה לו. על מנת למנוע מצב של פיצוי ביתר במקרה של עוסקים אשר קיבלו תשלומים מביטוח לאומי בעד תקופת הזכאות, מוצע להוסיף לחישוב מחזור העסקאות של עוסק עצמאי בתקופת הזכאות תשלומים המשולמים בגין תקופת לידה והורות או תקופת שמירת הריון בתקופת הזכאות וכן תשלום בגין תגמולים בעד ימי שירות במילואים בתקופת הזכאות.

ג. להלן נוסח טיוטת התקנות המוצעות:

טיוטת תקנות מטעם משרד האוצר:

תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (מחזור עסקאות חליפתי), התשפ"ד-2023

בתוקף סמכותי לפי סעיף 38(ב) לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961³ (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות 1. בתקנות אלה -

"חוק הביטוח הלאומי" - חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁴
"פעילות מופחתת", בחודש – חודש שבו מחזור העסקאות של עוסק הופחת בשל אחת מהעילות המנויות בהגדרה "התקופה החליפית", ובלבד שפעילותו החלה לפני אותו חודש;
"התקופה החליפית" –

(1) לגבי עוסקת עצמאית שהייתה לה פעילות מופחתת באחד החודשים בתקופה שנלקחת בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס, שבו לא עבדה שבעה ימים או יותר בשל אחת העילות המנויות בסעיף 6 או 7 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954⁵ – תקופת פעילותה של העוסקת בשנה הקודמת, למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם הייתה לה תקופה של פעילות מופחתת או תקופת פעילותה של העוסקת ב-12 החודשים הרצופים הקודמים לחודש הראשון שבו הייתה לה פעילות מופחתת, לפי בחירת העוסקת;

(2) לגבי עוסק עצמאי שהייתה לו פעילות מופחתת בחודש בתקופה שנלקחת בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס שבה לא עבד שבעה ימים או יותר בשל ימי שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008⁶ – תקופת פעילותו בשנה הקודמת, למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם הייתה לו פעילות מופחתת כאמור.

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

⁵ ס"ח התשי"ד, עמ' 154.

⁶ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.

2. מחזור עסקאות חליפי קובע לעניין תקופת הבסיס
- לעניין עוסק עצמאי שהייתה לו פעילות מופחתת באחד מהחודשים שנלקחו בחשבון לצורך קביעת מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס, יראו את מחזור עסקאותיו בתקופה החליפית, מחולק במספר החודשים בתקופה החליפית, כמחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס.
3. מחזור העסקאות בתקופת הזכאות של עוסק עצמאי הזכאי לדמי לידה או מענק מילואים
- לצורך חישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות של עוסק עצמאי, ייוספו למחזור עסקאותיו סכומים כמפורט להלן –

(1) דמי לידה לפי סימן ג' בפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי או גמלה לשמירת הריון לפי סימן ה' בפרק ג' לחוק הביטוח הלאומי אשר משולמים בשל תקופת לידה והורות או תקופת שמירת הריון בתקופת הזכאות;

(2) תגמול לפי פרק י"ב לחוק הביטוח הלאומי בעד ימי שירות במילואים בתקופת הזכאות.

ב _____ התש _____ (_____ ב _____ 20 _____)
(חמ-)

בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

דברי הסבר

במסגרת מאמצי הממשלה לסייע לעסקים בהתמודדות עם הפגיעה בפעילות הכלכלית הסדירה שלהם בעקבות פעולות הלחימה הממושכות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", נחקק חוק התכנית לסיוע כלכלי (הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2023. במסגרת החוק תוקן חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961 (להלן – **חוק מס רכוש**), ונוסף בו פרק שמיני 1, אשר קובע מתווה סיוע לעסקים קטנים ובינוניים להשתתפות בהוצאותיהם הקבועות ובחלק מהוצאות השכר שלהם.

עצם הזכאות של הניזוקים לפיצוי וגובה הפיצוי שלו הם זכאים, מושפעים משיעור ירידת המחזורים של הניזוק. כך, ככל שהפגיעה בעסק הייתה גדולה יותר ושיעור ירידת המחזורים היה יותר גבוה, הניזוק זכאי לפיצוי מוגדל. המנגנון שנקבע בחוק יוצר קושי במקרים שבהם מחזורי העסקאות של עוסקים היו

נמוכים בתקופת הבסיס בשל שירות במילואים או בשל תקופת לידה והורות, מכיוון שמחזורי העסקאות בחודשים אלה לא משקפים את מחזורי העסקאות הרגילים של אותם עוסקים. לפיכך, ייתכן שמנגנון החישוב הרגיל, לא יראה ירידה במחזורי העסקאות בשל הפעולות המלחמתיות במסגרת מלחמת "חרבות ברזל", על אף שמבחינה מהותית הכנסתם של אותם עוסקים נפגעה כתוצאה מהפעולות המלחמתיות בשיעור העולה על סף הזכאות שנקבע בחוק, והם אמורים להיות זכאים למענק הסיוע. יצוין כי מדובר באוכלוסיות אשר הטיפול בהן בשל ירידה בהיקף פעילותן בנסיבות אלה, מוכר ומוסדר.

סעיף 38(ב) לחוק מס רכוש מסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע דרך אחרת לקביעת מחזור העסקאות לעניין עוסק שהייתה לו פעילות מופחתת בשל שירות מילואים או לעניין עוסקת עצמאית שהייתה לה פעילות מופחתת בשל תקופת לידה והורות. מוצע לקבוע בתקנות הוראות לגבי אופן ביצוע החישוב לעוסקים כאמור.

מוצע לקבוע כי תקופת הבסיס לאותם עוסקים תחושב באופן הבא:

לעניין עוסקת עצמאית שהייתה לה בתקופת הבסיס פעילות מופחתת בחודש שנלקח בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות, שבו לא עבדה שבעה ימים או יותר בשל אחת העילות המנויות בסעיף 6 או 7 לחוק עבודת נשים, התשי"ד-1954,⁷ מוצע לקבוע שיחושב מחזור העסקאות בתקופת הבסיס לפי ממוצע המחזוריים בחודשים שבתקופה של 12 חודשים רצופים הקודמים לחודש הראשון שבו היה לה חודש של פעילות מופחתת, או בתקופת פעילותה של העוסקת בשנים עשר החודשים הקודמים לאוקטובר 2023 למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם הייתה לה פעילות מופחתת כאמור.

לעניין עוסק עצמאי שהייתה לו פעילות מופחתת בחודש בתקופה שנלקחת בחשבון לצורך חישוב מחזור העסקאות הקובע לעניין תקופת הבסיס שבה לא עבד שבעה ימים או יותר בשל ימי שירות מילואים לפי חוק שירות המילואים, התשס"ח-2008,⁸ מוצע לקבוע כי יחושב מחזור העסקאות בתקופת הבסיס לפי ממוצע המחזוריים בתקופת פעילותו בשנים עשר החודשים הקודמים לאוקטובר 2023, למעט החודשים בתקופה האמורה שבהם שירת במילואים כאמור.

בנוסף, במקרים בהם העוסק נמצא במהלך תקופת הזכאות (חודשים אוקטובר או נובמבר 2023) בתקופת לידה והורות או שמירת הריון או בשירות מילואים, המזכים אותו בתגמולים מביטוח לאומי, הדבר עשוי ליצור עיוות בחישוב מחזור העסקאות בתקופת הזכאות. זאת שכן, תגמולים כאמור אינם נחשבים כחלק ממחזור העסקאות של העוסק, ולכן ייתכן ששיעור הירידה במחזור העסקאות שיווצר לו, אינו משקף את הפגיעה הכלכלית האמיתית של הניזוק, מכיוון שכספי התגמולים כבר פיצו אותו על הירידה שנגרמה לו. על מנת למנוע מצב של פיצוי ביתר במקרה של עוסקים אשר קיבלו תשלומים מביטוח לאומי בעד תקופת הזכאות, מוצע להוסיף לחישוב מחזור העסקאות של עוסק עצמאי בתקופת הזכאות תשלומים המשולמים בגין תקופת לידה והורות או תקופת שמירת הריון בתקופת הזכאות וכן תשלום בגין תגמולים בעד ימי שירות במילואים בתקופת הזכאות.

⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 154; התשע"ט, עמ' 142.
⁸ ס"ח התשס"ח, עמ' 502.